

AKTY PRZYJĘTE PRZEZ ORGANY UTWORZONE NA MOCY UMÓW MIĘDZYKRAJOWYCH

ZALECENIE RADY STOWARZYSZENIA UE–EGIPT nr 1/2022

z dnia 19 czerwca 2022 r.

w sprawie priorytetów partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027 [2022/1101]

RADA STOWARZYSZENIA UE–EGIPT,

uwzględniając Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu, z drugiej strony,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu, z drugiej strony (zwany dalej „Układem”), został podpisany 25 czerwca 2001 r. i wszedł w życie 1 czerwca 2004 r.
- (2) Art. 76 Układu upoważnia Radę Stowarzyszenia UE–Egipt do podejmowania decyzji służących osiągnięciu celów Układu oraz do wydawania stosownych zaleceń.
- (3) Zgodnie z art. 86 Układu strony mają podejmować wszelkie środki o charakterze ogólnym lub szczególnym wymagane do wypełnienia swoich zobowiązań wynikających z Układu i zapewnić osiągnięcie celów określonych w Układzie.
- (4) W ramach przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa zaproponowano nowy etap współpracy z partnerami, przewidujący większe poczucie odpowiedzialności po obydwu stronach.
- (5) Unia Europejska i Egipt uzgodniły, że będą umacniały swoje partnerstwo poprzez uzgodnienie zestawu priorytetów na okres 2021–2027 (zwanym dalej „priorytetami partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027”), których celem jest radzenie sobie ze wspólnymi wyzwaniami, przed jakimi stają Unia i Egipt, oraz promowanie wspólnych interesów.
- (6) Strony Układu uzgodniły treść priorytetów partnerstwa UE i Egiptu na lata 2021–2027, co wesprze wdrażanie Układu, koncentrując się na współpracy w odniesieniu do wspólnie ustalonych wspólnych interesów,

NINIEJSZYM ZALECA:

Artykuł 1

Rada Stowarzyszenia zaleca Stronom Układu wdrożenie priorytetów partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027 zawartych w załączniku do niniejszego zalecenia.

Artykuł 2

Priorytety partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027 zastępują priorytety partnerstwa UE–Egipt, których wdrożenie zaleciła Rada Stowarzyszenia w swoim zaleceniu nr 1/2017 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Zalecenie Rady Stowarzyszenia UE–Egipt nr 1/2017 z dnia 25 lipca 2017 r. dotyczące uzgodnienia priorytetów partnerstwa UE–Egipt (Dz.U. L 255 z 3.10.2017, s. 26).

Artykuł 3

Niniejsze zalecenie wchodzi w życie z dniem jego przyjęcia.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 19 czerwca 2022 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
J. BORRELL FONTELLES

ZAŁĄCZNIK

Priorytety partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027**I. Wprowadzenie**

Celem tych **priorytetów partnerstwa** jest sprostanie wspólnym wyzwaniom, przed którymi stoją UE i Egipt, promowanie wspólnych interesów, zagwarantowanie długoterminowej stabilności i zrównoważonego rozwoju po obu stronach Morza Śródziemnego oraz zacieśnienie współpracy i wykorzystanie pełnego potencjału relacji. W priorytetach partnerstwa szczególną uwagę zwraca się na zacieśnienie współpracy w oparciu o egipską „Strategię zrównoważonego rozwoju – wizja 2030” i zmienioną europejską politykę sąsiedztwa określoną w Nowym programie UE na rzecz regionu śródziemnomorskiego ⁽¹⁾ i jego planie gospodarczo-inwestycyjnym dla południowych sąsiadów ⁽²⁾, Europejski Zielony Ład i konkluzje Rady w sprawie odnowionego partnerstwa z państwami południowego sąsiedztwa z 16 kwietnia 2021 r. ⁽³⁾, a także na złagodzenie negatywnych skutków społeczno-ekonomicznych pandemii COVID-19, w tym na ekologiczną, cyfrową i odporną odbudowę sprzyjającą włączeniu społecznemu. W układzie o stowarzyszeniu UE–Egipt określono ogólne ramy współpracy i priorytety partnerstwa. Priorytety partnerstwa UE–Egipt są oparte na Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 ⁽⁴⁾, celach ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju, porozumieniu klimatycznym z Paryża oraz na wspólnym zobowiązaniu do przestrzegania uniwersalnych wartości, jakimi są demokracja, praworządność i poszanowanie praw człowieka. Ponadto są one zgodne z wyrażonym w konkluzjach Rady Europejskiej z 10–11 grudnia 2020 r. ⁽⁵⁾ pragnieniem – aby demokratyczne, stabilniejsze, bardziej ekologiczne i zamożniejsze południowe sąsiedztwo było jednym z priorytetów strategicznych UE.

II. Priorytety

Priorytety partnerstwa powinny przyczyniać się do zaspokojenia aspiracji ludności na obu brzegach Morza Śródziemnego, zwłaszcza w zakresie zapewnienia zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, sprawiedliwości społecznej, możliwości godnego zatrudnienia, dobrobytu gospodarczego i znacznie lepszych warunków życia. Kluczowymi aspektami tych celów są wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, który czerpie z innowacji, skuteczne i partycypacyjne sprawowanie rządów oparte na poszanowaniu praworządności, praw człowieka i podstawowych wolności, w tym praw socjalnych i pracowniczych, wzmocnienie pozycji kobiet w celu osiągnięcia równości płci oraz poszanowanie praw dziecka. Priorytety uwzględniają również role odgrywane odpowiednio przez UE i Egipt na arenie międzynarodowej i mają pogłębić zarówno ich współpracę dwustronną, jak i regionalną i międzynarodową. Lepsza łączność między UE a Egiptem, ze szczególnym uwzględnieniem inteligentnej, zautomatyzowanej i elektronicznej mobilności, transformacja cyfrowa i zielona gospodarka, będą ważnymi narzędziami oferującymi nowe możliwości współpracy w tym zakresie. Wdrożenie inicjatyw przewodnich określonych w planie gospodarczo-inwestycyjnym Nowego programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego, w tym poprzez inicjatywy Drużyny Europy, przyczyni się do realizacji priorytetów partnerstwa. Stanowią one ważny element współpracy UE z Egiptem i pomagają chronić nasze wspólne interesy i dobra w regionie Morza Śródziemnego.

Pandemia COVID-19 stanowiła wyzwanie dla krajowych systemów opieki zdrowotnej i wywarła ogromny wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. UE i Egipt będą ściśle współpracować na rzecz długoterminowej odbudowy społeczno-gospodarczej i zrównoważonego rozwoju. Obie strony dążą do maksymalizacji korzyści płynących z odbudowy gospodarek po kryzysie związanym z COVID-19 i złagodzenia ewentualnych skutków.

Następujące nadrzędne priorytety będą podstawą partnerstwa:

1. Nowoczesna i zrównoważona gospodarka oraz rozwój społeczny w Egipcie

UE i Egipt jako kluczowi partnerzy będą współpracować w zakresie realizacji celów społeczno-gospodarczych określonych w egipskiej „Strategii zrównoważonego rozwoju – wizja 2030”, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb w zakresie zrównoważonego rozwoju.

a) Zwiększenie odporności, budowanie dobrobytu i wspieranie przejścia na cyfrową i zieloną gospodarkę

Egipt jest zdeterminowany, by osiągnąć długoterminowy zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, między innymi poprzez tworzenie bardziej korzystnych warunków dla **wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu i tworzenia godziwych i produktywnych miejsc pracy**, w szczególności dla ludzi młodych i kobiet, w tym przez zachęcanie do włą-

⁽¹⁾ JOIN(2021) 2 final

⁽²⁾ SWD(2021) 23 final.

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/news_corner/news/new-agenda-mediterranean-council-approves-conclusions-renewed-partnership-southern_en

⁽⁴⁾ Rezolucja ONZ 70/1 „Przekształćmy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.

⁽⁵⁾ <https://www.consilium.europa.eu/media/47337/1011-12-20-euco-conclusions-pl.pdf>

czania sektora nieformalnego do gospodarki formalnej. W odniesieniu do długoterminowej stabilności gospodarczej, będzie to obejmować środki, które mogą zapewnić większą przestrzeń fiskalną umożliwiającą lepsze wdrażanie strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju, dalszą reformę subsydiów i podatków, zwiększenie roli **sektora prywatnego i poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej**, tak by przyciągnąć więcej bezpośrednich inwestycji zagranicznych, w tym poprzez bardziej otwartą i zrównoważoną politykę handlową, wspieranie kluczowych projektów infrastrukturalnych, takich jak rozwój wydajnego, niezawodnego i zrównoważonego systemu transportu. Biorąc pod uwagę znaczenie rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) dla zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, sektor ten będzie nadal odgrywać kluczową rolę we współpracy UE z Egiptem. Ponadto UE będzie wspierać dążenia Egiptu do **reformy administracji publicznej oraz dobrych rządów**, w tym poprzez promowanie wysokiej jakości danych statystycznych oraz przy uwzględnieniu rewolucji cyfrowej i związanych z nią nowych modeli biznesowych i społecznych.

UE będzie nadal odgrywać ważną rolę we wspieraniu otoczenia biznesowego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w tym przez realizację konkretnych inicjatyw przewodnich w priorytetowych sektorach, takich jak: rozwój zrównoważonych środków transportu, infrastruktury transportu publicznego oraz wspieranie przejścia Egiptu na elektromobilność. W ramach realizacji egipskiej strategii zrównoważonego rozwoju na 2030 r. UE obejmie swoim wsparciem przejście Egiptu na zieloną gospodarkę, w tym zrównoważony rozwój sektora rolnictwa i gospodarki wodnej. W tym kontekście UE będzie również wspierać rozwój infrastruktury cyfrowej, a w szczególności zapewnienie powszechnego dostępu do usprawnionych, przystępnych cenowo i bezpiecznych sieci, jak również podnoszenie poziomu świadomości oraz wymianę informacji i wiedzy na temat zagrożeń cyberbezpieczeństwa.

Uznając znaczenie badań naukowych i innowacji dla postępu społecznego, UE i Egipt będą kontynuować współpracę w dziedzinie badań naukowych i innowacji w różnych sektorach, a także przy rozwijaniu technologii cyfrowych, w tym sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa, przy jednoczesnej ochronie prawa do prywatności. W tym kontekście Egipt i UE podkreśliły swoje zainteresowanie zacieśnianiem współpracy w wielu istotnych działaniach z zakresu szkolnictwa wyższego i badań, w tym w ramach programów „Horyzont Europa”, Erasmus+, partnerstwa w dziedzinie badań i innowacji w regionie Morza Śródziemnego (PRIMA) oraz regionalnej platformy badań naukowych i innowacji Unii dla Śródziemnomorza.

Ze względu na nieocenione i bogate dziedzictwo Egiptu, a także znaczny wkład sektora kultury i turystyki w rozwój gospodarczy państwa, produkt krajowy brutto (PKB), zatrudnienie, rezerwy walutowe i rozwój społeczeństwa, szczególnie nacisk zostanie położony na **związki między kulturą, ochroną dziedzictwa kulturowego i rozwojem gospodarczym**. UE i Egipt będą współpracować m.in. w zakresie określania sposobów ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnego, jak i niematerialnego, oraz zaproponują odpowiednie wspólne działania w tej dziedzinie. Aby zaradzić negatywnym skutkom pandemii COVID-19 w sektorze turystyki w Egipcie, UE i Egipt będą współpracować w celu zwiększenia możliwości w tej dziedzinie.

b) Handel i inwestycje

UE i Egipt są ważnymi **partnerami handlowymi**. Obie strony wspólnie określą odpowiednie metody, które przyczynią się do poprawy dwustronnych stosunków handlowych i inwestycyjnych, poprawy konkurencyjności oraz zapewnienia dostępności towarów i usług na poszczególnych rynkach zgodnie z przepisami określonymi przez Światową Organizację Handlu (WTO) i układem o stowarzyszeniu UE–Egipt, a także do dalszej integracji Egiptu z regionalnymi i globalnymi łańcuchami wartości.

UE i Egipt będą ściśle współpracować w celu przedstawienia wspólnych konkretnych propozycji, aby pomóc Egiptowi w zwiększeniu konkurencyjności i przejrzystości rynku, **umacnianiu istniejących stosunków handlowych i inwestycyjnych**, a także w zagwarantowaniu pełnego poszanowania postanowień układu o stowarzyszeniu UE–Egipt dotyczących handlu i konkurencji oraz wdrożenia układu w sposób, który umożliwi wykorzystanie jego pełnego potencjału. Aby skuteczniej chronić zdrowie i bezpieczeństwo konsumentów, UE będzie wspierać transformację zrównoważonych systemów żywnościowych, a także proces opracowywania skutecznych ram bezpieczeństwa konsumentów, z uwzględnieniem przepisów określonych przez WTO, norm sanitarnych i fitosanitarnych uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym oraz odpowiednich przepisów i zasad UE. Obie strony będą ściśle współpracować w celu przyciągnięcia i zintensyfikowania inwestycji europejskich, w szczególności przez stworzenie bardziej korzystnych warunków dla inwestycji i rozważenie takich możliwości, jak Strefa Ekonomiczna Kanału Sueskiego, bardziej otwarta i zrównoważona polityka handlowa oraz udoskonalenie ram regulacyjnych.

UE będzie wspierać egipską politykę w zakresie promowania handlu elektronicznego, handlu cyfrowego, przepisów w dziedzinie konkurencji oraz zwiększania potencjału inwestycyjnego przez poprawę klimatu biznesowego i opracowanie egipskiej strategii w zakresie ekologicznych technologii ICT.

c) Rozwój społeczny i sprawiedliwość społeczna

UE wspiera Egipt w staraniach na rzecz promowania i reformowania rozwoju społecznego i sprawiedliwości społecznej oraz konstruktywnego dialogu społecznego sprzyjającego włączeniu społecznemu, a także na rzecz sprostania wyzwaniom społecznym i demograficznym związanym z szybkim wzrostem liczby ludności, w tym niedoborowi wody i zagrożeniu bezpieczeństwa żywnościowego. Obejmuje to wzmacnianie zasobów ludzkich w państwie, w szczególności osób młodych, kobiet i dzieci. UE będzie wspierać wysiłki Egiptu ukierunkowane na wspieranie **ochrony gospodarczej i socjalnej osób znajdujących się w trudnej sytuacji** w Egipcie, w szczególności osób narażonych na potencjalne negatywne skutki reform gospodarczych oraz skutki wstrząsów zewnętrznych, takich jak pandemia COVID-19, poprzez kompleksowe **siatki bezpieczeństwa socjalnego i ukierunkowane programy ochrony socjalnej zgodne z celami inicjatywy na rzecz godziwego życia (Haya Karima) oraz programami Takaful i Karama**. Przedmiotem szczególnej uwagi będzie promowanie wzmocnienia pozycji kobiet oraz roli kobiet i dziewcząt w społeczeństwie i gospodarce, co odzwierciedlono w krajowej strategii na rzecz wzmocnienia pozycji kobiet 2030. Ponadto UE i Egipt będą w dalszym ciągu promowały **społeczno-gospodarczy rozwój obszarów wiejskich i miejskich** sprzyjający włączeniu społecznemu, a także poprawę świadczenia podstawowych usług oraz wspieranie nowoczesnej **edukacji** o wysokiej jakości – również w celu zapewnienia dostosowania jej do potrzeb rynku pracy, doskonalenia umiejętności cyfrowych i umiejętności czytania i pisania wśród ludności – szkoleń technicznych i zawodowych oraz **systemów opieki zdrowotnej**.

UE i Egipt będą współpracować w sektorze opieki zdrowotnej w celu zmniejszenia presji, jaką COVID-19 wywiera na służbę zdrowia, oraz w zakresie szczepionek również w celu wspierania ambicji Egiptu, aby stać się regionalnym ośrodkiem produkcji szczepionek i ich wywozu do Afryki i na Bliski Wschód. UE będzie dzieliła się doświadczeniem w zakresie tworzenia integracyjnego systemu opieki zdrowotnej i wysokiej jakości opieki zdrowotnej.

d) Działania w dziedzinie energii elektrycznej, środowiska i klimatu

UE i Egipt będą współpracować w zakresie **dywersyfikacji źródeł energii i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną**, ze szczególnym uwzględnieniem **odnawialnych źródeł energii**, działań związanych z **efektywnością energetyczną** oraz stopniowym przejściem na niskoemisyjne i zrównoważone rodzaje transportu lądowego, morskiego i lotniczego. Na wniosek rządu egipskiego UE będzie wspierała jego starania zmierzające do zaktualizowania zintegrowanej strategii energetycznej, której celem jest spełnienie krajowych wymogów zrównoważonego rozwoju oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. **Wzmocnienie dialogu w dziedzinie klimatu i energii** między UE i Egiptem przyczyni się do określenia kluczowych obszarów współpracy. Może to obejmować wspieranie dążeń Egiptu do objęcia roli centrum energetycznego w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem energii odnawialnej, bieżącą współpracę w ramach East Med Gas Forum oraz realizację wzajemnie korzystnych projektów energetycznych, w tym projektów połączeń międzysystemowych między Egiptem a UE.

UE i Egipt będą również współpracować w zakresie wspólnych badań, wymiany doświadczeń i optymalnych rozwiązań, transferu technologii oraz promowania subregionalnej (wewnątrzśródziemnomorskiej) współpracy, z należyтым uwzględnieniem ochrony ekosystemów morskich w basenie Morza Śródziemnego.

UE i Egipt będą zacieśniać współpracę w celu promowania koncepcji ekoturystyki, w tym ochrony bioróżnorodności w Egipcie i w rejonie śródziemnomorskim, szczególnie w zakresie zarządzania rezerwatami przyrody i odbudowy zdegradowanych zasobów naturalnych.

UE i Egipt będą wspólnie promowały **działania na rzecz ochrony klimatu i środowiska w celu osiągnięcia zrównoważonego rozwoju** zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), porozumienia paryskiego i decyzji w sprawie ochrony klimatu podjętych w Glasgow. UE będzie wspierała realizację **ustalonych na poziomie krajowym wkładów** w Egipcie w dziedzinie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, w tym przez finansowanie działań w związku ze zmianą klimatu. UE i Egipt będą współpracowały na rzecz realizacji celów, które określono między innymi w Agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 oraz w ramach z Sendai dotyczących ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych.

UE będzie wspierać wysiłki Egiptu w zakresie promowania zielonej transformacji, zapewnienia zielonego wzrostu i tworzenia zielonych miejsc pracy, optymalizacji potencjału i wykorzystania źródeł energii, dalszego różnicowania koszyka energetycznego przez wykorzystanie energii odnawialnej, i efektywności energetycznej, poprawy skuteczności zarządzania i wyznaczania ścieżek rozwoju przyjaznych środowisku.

UE będzie wspierała Egipt w promowaniu zrównoważonego finansowania, w tym obligacji ekologicznych, w przyjmowaniu norm w zakresie zrównoważenia środowiskowego w krajowym portfelu inwestycyjnym, a także w zwiększaniu możliwości w zakresie produkcji i eksportu energii odnawialnej, w szczególności w formie energii elektrycznej i wodoru odnawialnego.

W związku z zagrożeniem spowodowanym niedoborem wody na szczeblu krajowym i regionalnym, UE będzie wspierała Egipt w prowadzeniu **gospodarki wodnej**, a także w innych obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, takich jak **ochrona różnorodności biologicznej, system wodno-kanalizacyjny, gospodarowanie odpadami stałymi**, w tym redukcja emisji zanieczyszczeń przemysłowych, gospodarowanie chemikaliami i odpadami niebezpiecznymi, a także zwalczanie pustynnienia i degradacji gruntów. Egipt i UE badają również możliwości współpracy w zakresie klimatu, środowiska i niebieskiej gospodarki, jakie stwarza Unia dla Śródziemnomorza.

UE i Egipt zintensyfikują współpracę w celu przejścia na zrównoważone systemy żywnościowe, w tym zrównoważone zarządzanie rolnictwem, rybołówstwem i zachowanie naturalnych czynników produkcji z myślą o wzmocnieniu bezpieczeństwa żywnościowego.

2. Partnerstwo w polityce zagranicznej

a) Ustabilizowanie sytuacji we wspólnym sąsiedztwie i poza nim

Konflikty i kryzysy w regionie śródziemnomorskim stanowią zasadniczą przeszkodę dla stabilności politycznej i zrównoważonego rozwoju. Wspólne starania UE i Egiptu na rzecz zapobiegania konfliktom i ich rozwiązywania, wspierania współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa, łagodzenia skutków konfliktów i usuwania ich podstawowych przyczyn mają zatem kluczowe znaczenie dla ochrony obywateli i umożliwienia im rozwoju. Partnerstwo między UE a Egiptem ma duże znaczenie dla stabilności i dobrobytu w basenie Morza Śródziemnego, na Bliskim Wschodzie i w Afryce, a współpraca między UE a Egiptem będzie nadal ukierunkowana na przyczynianie się do rozwiązywania konfliktów, budowanie pokoju, pogłębianie regionalnej integracji gospodarczej oraz rozwiązywanie problemów politycznych i gospodarczych w tych regionach.

Biorąc pod uwagę orientację strategiczną partnerstwa, UE i Egipt zobowiązały się do wzmocnienia współpracy w zakresie polityki zagranicznej na szczeblu dwustronnym, regionalnym i szczeblu organizacji międzynarodowych, zwłaszcza w ramach ONZ i forów wielostronnych, w tym Unii dla Śródziemnomorza, a także Ligi Państw Arabskich (LPA) i Unii Afrykańskiej, której Egipt jest członkiem. UE i Egipt zobowiązały się do współpracy również w ramach corocznych posiedzeń ministerialnych UE i południowego sąsiedztwa zgodnie z propozycją zawartą w konkluzjach Rady w sprawie odnowionego partnerstwa z państwami południowego sąsiedztwa – Nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego. Priorytety obejmują wznowienie wysiłków na rzecz wsparcia Izraelczyków i Palestyńczyków w osiągnięciu porozumienia w ramach bliskowschodniego procesu pokojowego w oparciu o kluczową rolę, jaką UE i Egipt odgrywają w tym kontekście. We wschodnim regionie basenu Morza Śródziemnego Egipt oraz UE i jej państwa członkowskie będą m.in. zacieśniać współpracę regionalną zgodnie z prawem międzynarodowym, w tym z postanowieniami Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (UNCLOS). Egipt i UE będą pracować wspólnie nad wdrożeniem odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa, w szczególności w sprawie bliskowschodniego procesu pokojowego, Libii i Syrii. Co więcej, w Egipcie znajduje się Centrum odbudowy i rozwoju po zakończeniu konfliktu ustanowione przez Unię Afrykańską oraz siedziba Ligi Państw Arabskich (LPA), z którymi Unia będzie nadal pogłębiać i poszerzyć współpracę. Ponadto UE i Egipt będą dążyć do zacieśnienia współpracy w kwestiach wielostronnych oraz w zakresie najważniejszych wyzwań na szczeblu regionalnym i międzynarodowym, które mają wpływ na obie strony, w tym działań w dziedzinie klimatu.

W świetle kluczowej roli Egiptu w rozwoju globalnym oraz jego dalszych ambicji w tym zakresie, jednym z celów współpracy UE i Egiptu będzie poszerzanie zakresu partnerstwa UE–Egipt na większym obszarze regionu, w tym w Afryce, w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz w ramach inicjatyw, takich jak Forum asuańskie na rzecz trwałego pokoju i zrównoważonego rozwoju. Możliwie najszybsze osiągnięcie międzynarodowego porozumienia zgodnie z Deklaracją zasad z 2015 r. i prawem międzynarodowym dotyczącymi tamy etiopskiej jest priorytetem dla UE i Egiptu, ukierunkowanym na ochronę egipskiego bezpieczeństwa wodnego, promowanie pokoju i stabilności w skali całego regionu. Porozumienie międzynarodowe oparte na wynegocjowanych ustaleniach przyczyni się do przekształcenia tego sporu w szansę państw regionu i milionów ludzi na przyciągnięcie zagranicznych inwestycji i zwiększenie stabilności. UE jest gotowa wspierać realizację procesu prowadzonego przez Unię Afrykańską we współpracy z partnerami międzynarodowymi, w tym z UE, oraz odgrywać bardziej aktywną rolę, jeżeli będzie to przydatne dla wszystkich stron i przez nie pożądane, przedstawiając swoje doświadczenia w zakresie zarządzania wspólnymi zasobami wodnymi zgodnie z prawem międzynarodowym. Ponadto UE i Egipt popierają propozycję rozwoju współpracy międzyregionalnej, w tym współpracy trójstronnej w Afryce.

b) Współpraca w zakresie zarządzania i reagowania kryzysowego

UE i Egipt zintensyfikują współpracę i konsultacje oraz wymianę doświadczeń w zakresie zarządzania kryzysowego i zapobiegania kryzysom, zarówno na szczeblu dwustronnym, jak i regionalnym, w tym za pośrednictwem Międzynarodowego Centrum Rozwiązywania Konfliktów, Utrzymywania i Budowania Pokoju w Kairze (CCCPA), w celu stawienia czoła skomplikowanym wyzwaniom dla pokoju, stabilności i rozwoju wynikającym z konfliktów, zmiany klimatu, klęsk żywiołowych i epidemii, w tym za pośrednictwem COVAX, w ich wspólnym sąsiedztwie oraz poza nim. Zintensyfikowane zostaną prace nad odpornością na zmianę klimatu i przystosowaniem się do zmiany klimatu, w tym inwestycje w środki zapobiegawcze oraz zacieśnianie współpracy w zakresie ochrony ludności i zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi.

3. Zwiększanie stabilności

UE i Egipt mają wspólny cel, jakim jest utrzymanie stabilności w ich społeczeństwach i w całym regionie. Prawa człowieka, prawa obywatelskie, polityczne, gospodarcze, społeczne, pracownicze i kulturalne, jak określono w prawie międzynarodowym praw człowieka, Traktacie o Unii Europejskiej oraz w zasadach demokracji zapisanych w konstytucji Egiptu, są niezbędne dla stabilności obu stron oraz stanowią wspólną wartość i fundament nowoczesnego państwa demokratycznego. Egipt i UE ponownie zobowiązują się do dalszego promowania demokracji, podstawowych wolności i praw człowieka, równouprawnienia płci i równych szans jako konstytucyjnych praw wszystkich swoich obywateli, zgodnie ze swoimi zobowiązaniami międzynarodowymi, które stanowią podstawę długoterminowej stabilności i bezpieczeństwa. Egipt podjął istotne kroki, znosząc stan wyjątkowy w 2021 r. i wydając egipską krajową strategię na rzecz praw człowieka (na lata 2021–2026). W ramach strategii krajowej obejmującej cztery obszary docelowe potwierdzono krajowy cel Egiptu, jakim jest urzeczywistnienie wszystkich praw obywatelskich, politycznych, gospodarczych, socjalnych i kulturalnych w celu osiągnięcia stabilności, postępu i zrównoważonego rozwoju w państwie. W tym kontekście UE będzie wspierała Egipt we wdrażaniu tych praw i w realizacji celów.

a) Dobre rządy i nowoczesne państwo demokratyczne

Egipt i UE potwierdzają swoje zobowiązanie do zapewnienia rozliczalności, praworządności, pełnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności oraz reagowania na potrzeby swoich obywateli. Zobowiązania te są podstawą dalszego wsparcia UE na rzecz dążeń Egiptu do **zwiększenia zdolności instytucji państwowych** w zakresie skutecznej **reformy sektora publicznego**, zwiększenia zdolności **instytucji egzekwujących prawo w zakresie zapewniania bezpieczeństwa wszystkim obywatelom**. Zgodnie z prawem międzynarodowym i optymalnymi rozwiązaniami UE i Egipt będą zacieśniać współpracę ukierunkowaną na **modernizację sektora wymiaru sprawiedliwości** i budowanie zdolności, szczególnie w zakresie stosowania nowoczesnej technologii, zwalczania korupcji, nadużyć finansowych, prania pieniędzy oraz przeciwdziałania odzyskiwaniu dochodów z przestępstw. UE i Egipt rozważą również możliwość rozwinięcia współpracy sądowej w sprawach karnych i cywilnych oraz możliwość negocjacji umów o współpracy między egipskimi i unijnymi organami ścigania. UE i Egipt będą również współpracować w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych zgodnie z międzynarodowymi standardami ochrony danych.

Współpraca parlamentarna między UE a Egiptem, w tym poprzez ustrukturyzowane wymiany między komisjami i grupami parlamentarnymi, wzmocni koordynację i przyczyni się do większego wzajemnego zrozumienia. UE będzie również wspierała wysiłki Egiptu w zakresie planowania i świadczenia usług publicznych na wszystkich szczeblach, a także dalszego zapewniania równości szans gospodarczych, społecznych i politycznych oraz wspierania integracji społecznej dla wszystkich.

b) Bezpieczeństwo i terroryzm

Bezpieczeństwo jest wspólnym celem obu stron. **Terroryzm** oraz brutalny ekstremizm sprzyjający rozwojowi terroryzmu stanowią zagrożenie dla całej tkanki społecznej po obu stronach Morza Śródziemnego. Stwarzają one poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa i dobrobytu naszych obywateli. Zwalczanie tych zagrożeń stanowi wspólny cel UE i Egiptu; ich współpraca jest możliwa w ramach kompleksowego podejścia. Podejście to pozwoliłoby zająć się źródłowymi przyczynami terroryzmu przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i podstawowych wolności w celu skutecznego **przeciwdziałania i zapobiegania radykalizacji postaw**, a także wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego. UE i Egipt zgadzają się co do konieczności współpracy na rzecz wspierania dialogu międzywyznaniowego w celu umocnienia zasad braterstwa ludzkiego, maksymalizacji wspólnych podstaw kultury pokoju, przy jednoczesnym odrzuceniu przemocy wśród ludzi, a także w celu promowania tolerancji religijnej i ochrony wolności religii lub przekonań. UE i Egipt zobowiązują się do dalszej współpracy w walce z ekstremizmem i wszelkimi formami dyskryminacji, w tym islamofobią, rasizmem i ksenofobią.

UE i Egipt będą zacieśniać współpracę operacyjną w obszarach związanych z bezpieczeństwem i walką z terroryzmem, w tym z ochroną lotnictwa i zapewnieniem bezpieczeństwa, a także zdolnością do zapobiegania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i jej zwalczania, m.in. w zakresie przemytu migrantów, handlu ludźmi, w tym handlu dziećmi, handlu dobrami kultury, zwrotu dóbr kultury pochodzących z nielegalnego handlu zgodnie z prawem międzynarodowym, handlu narkotykami, finansowania terroryzmu oraz prania pieniędzy.

Strony postanawiają zacieśniać współpracę w dziedzinie realizacji programu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, w tym poprzez wymianę doświadczeń, szkoleń i inne działania związane z budowaniem zdolności.

c) Migracja i mobilność

UE i Egipt podkreślają znaczenie dalszej współpracy ukierunkowanej na skuteczne i efektywne wspólne rozwiązywanie problemów związanych z nielegalną migracją, a także ze wszystkimi innymi aspektami migracji i mobilności, w tym **legalną migracją**, zgodnie z kompetencjami UE i państw członkowskich, przez kompleksowe, dostosowane do potrzeb i wzajemnie korzystne partnerstwa, w duchu deklaracji politycznej przyjętej na szczycie w Valletcie i Planu działania z Valletty, a także biorąc pod uwagę komunikat Komisji Europejskiej dotyczący nowego paktu o migracji i azylu ⁽⁶⁾.

⁽⁶⁾ Dok. COM (2020) 609 final.

UE będzie nadal wspierała dążenia rządu egipskiego do wzmocnienia jego ram **zarządzania migracjami i azylem** oraz terminowej mobilizacji środków finansowych w ramach odpowiednich instrumentów. Przyjmując z zadowolenie pozytywne wyniki Egiptu w radzeniu sobie z nielegalnymi przepływami migracyjnymi i opierając się na nich, UE będzie nadal wspierała wysiłki Egiptu w dziedzinie zapobiegania nielegalnej migracji i jej zwalczania, poprawy skuteczności zarządzania granicami, a także zwalczania przemytu ludzi oraz handlu ludźmi, w tym działania związane z identyfikacją ofiar handlu ludźmi i udzielaniem im pomocy.

UE i Egipt zobowiązały się do ochrony praw migrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców, przy pełnym poszanowaniu prawa dotyczącego praw człowieka i prawa uchodźczego. UE będzie dążyć do wspierania i zwiększania zdolności Egiptu do zagwarantowania tych praw, zapewnienia ochrony zgodnie z normami międzynarodowymi oraz dostępu do podstawowych usług, takich jak opieka zdrowotna, edukacja, w tym dla uchodźców, migrantów i osób ubiegających się o azyl. UE będzie dążyć do zacieśnienia współpracy z Egiptem w zakresie dobrowolnych przesiedleń. UE i Egipt będą wspierać i ułatwiać współpracę w dziedzinie identyfikacji, powrotów, w tym wspomaganym dobrowolnym powrotów, readmisji i trwałej reintegracji migrantów o nieregulowanym statusie do ich kraju pochodzenia. UE i Egipt będą badać obszary współpracy w zakresie zarządzania granicami.

Działania te będą szły w parze ze współpracą dotyczącą eliminowania i zwalczania źródłowych przyczyn nielegalnej migracji i przymusowych wysiedleń z państw trzecich, w szczególności konfliktów i braku stabilności, niedostatecznego rozwoju, ubóstwa i bezrobocia, a także z działaniami na rzecz eliminowania negatywnych skutków zmiany klimatu i suszy. Będzie się to opierać m.in. na rozwoju możliwości społeczno-gospodarczych, szczególnie lepszych perspektyw dla osób młodych, dzięki inicjatywom na rzecz tworzenia miejsc pracy w kontekście odbudowy po pandemii COVID-19.

Zorganizowana, bezpieczna, regularna i odpowiedzialna **mobilność** osób, w tym w celach edukacji, przy jednoczesnym unikaniu drenażu mózgow, może przyczynić się do rozwijania umiejętności i wiedzy, co z kolei może przyczynić się do rozwoju Egiptu. Może ona również przyczyniać się do budowania trwałych pomostów między wysoko wykwalifikowaną siłą roboczą w UE i Egipcie, zgodnie z kompetencjami UE i państw członkowskich.

III. Zasady współpracy

Przywiązywanie wagi do czynnika ludzkiego oraz propagowanie kontaktów międzyludzkich przyczyni się do wzmocnienia powiązań, a tym samym do utrwalenia partnerstwa między UE a Egiptem. Wzajemna rozliczalność i odpowiedzialność wobec społeczeństwa europejskiego i egipskiego jest istotnym aspektem priorytetów partnerstwa.

Kwestie będące przedmiotem wspólnego zainteresowania powinny również być podejmowane w drodze **silniejszej współpracy regionalnej i subregionalnej (południe-południe)**. W tym względzie UE i Egipt będą współpracowały w ramach Unii dla Śródziemnomorza oraz poprzez Fundację im. Anny Lindh, w szczególności w ramach dialogu międzykulturowego.

Kultura dialogu okazała się cennym narzędziem w rozwijaniu wzajemnego szacunku. Zasadnicze znaczenie będzie miało **pogłębianie dialogu** na temat zagadnień, takich jak demokracja, prawa człowieka, rozwój społeczno-gospodarczy, handel, inwestycje oraz kwestie regionalne i międzynarodowe będące przedmiotem wspólnego zainteresowania. Dialog umożliwi również ugruntowanie partnerstwa oraz podsumowanie jego zasięgu i osiągnięć.

Zgodnie z priorytetami rządu egipskiego nacisk kładziony na działania dotyczące **młodzieży**, od której zależy długoterminowa stabilność naszych społeczeństw, oraz **kobiet** jest zagadnieniem przekrojowym w priorytetach partnerstwa. Kluczowym celem jest wzmocnienie ich pozycji i zapewnienie im prawnych i praktycznych narzędzi umożliwiających im odgrywanie należytej roli w społeczeństwie poprzez aktywny udział w gospodarce i sprawowaniu rządów. UE i Egipt będą nadal wymieniać się doświadczeniami w zakresie walki z dyskryminacją kobiet i przemocą wobec kobiet oraz promowania równości płci, a także propagowania włączenia społecznego i zapewnienia możliwości ludziom młodym.

UE i Egipt zgadzają się co do tego, że **społeczeństwo obywatelskie** jest ważnym i skutecznym czynnikiem przyczyniającym się do realizacji priorytetów partnerstwa oraz przejrzystego i partycypacyjnego zarządzania nowoczesnym, demokratycznym państwem, a także może wspierać proces zrównoważonego rozwoju w Egipcie. Obie strony będą współpracowały z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego w procesie rozwoju gospodarczego, politycznego i społecznego zgodnie z egipską konstytucją i odpowiednimi przepisami krajowymi.

IV. Podsumowanie

W duchu współodpowiedzialności UE i Egipt wspólnie określiły przedmiotowe priorytety partnerstwa. W związku z przeglądem programu na rzecz regionu śródziemnomorskiego i konkluzjami Rady, na 2024 r. przewidziano przegląd śródkresowy, aby ocenić wpływ priorytetów partnerstwa i w razie potrzeby je dostosować. Komitet Stowarzyszenia i Rada Stowarzyszenia pozostaną głównymi podmiotami, które będą prowadziły ogólną ocenę realizacji priorytetów partnerstwa w ujęciu rocznym.
